

CONTROLEORGaan OP DE POLITIONELE INFORMATIE

Uw referentie	Onze referentie	Bijlage(n)	Datum
	DA230004		25.04.2023

Betreft: Advies betreffende het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de rechtstreekse toegang van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten tot de persoonsgegevens en de informatie van de Algemene Nationale Gegevensbank bedoeld in artikel 44/7 van de wet op het politieambt

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna afgekort 'COC' of 'Controleorgaan').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (BS, 5 september 2018, hierna afgekort als 'WGB') inzonderheid het artikel 59 §1, 2^e lid, artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna 'WPA').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna *LED*).

Gelet op het verzoek van de Minister van Justitie van 21 februari 2023 om advies uit te brengen over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de rechtstreekse toegang van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten tot de persoonsgegevens en de informatie van de Algemene Nationale Gegevensbank bedoeld in artikel 44/7 van de wet op het politieambt, ontvangen op 22 februari 2023;

Gelet op de bijkomende informatie van de verzoeker van 3 april 2023.

Gelet op het verslag van de heer Ronny Saelens, Lid-raadsheer a.i., van het Controleorgaan.

Brengt op 25 april 2023 het volgend advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid, van de organieke wet van 3 december 2017 betreffende de oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2,2^o, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Het betekent onder meer dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die buiten de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of human resources verwerkingen. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59 §1, 2^e lid en 236 §2 WGB, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet operationele verwerkingen)³ en 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WGB⁴. Daarnaast heeft het COC ook een ambtshalve adviesopdracht voorzien in artikel 236 §2 WGB en een algemene voorlichtingsopdracht van het brede publiek, betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers in de materie van het privacy – en gegevensbeschermingsrecht voorzien in artikel 240 WGB.

2. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG" (algemene verordening gegevensbescherming of 'AVG').

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad" (hierna 'Richtlijn Politie en Justitie' of *Law Enforcement Directive (LED)*).

³ Artikel 4 §2, 4^e lid WOG.

⁴ Artikel 71 §1, 3^e lid WGB.

⁵ Artikelen 59 §1, 2^e lid en 236 § 2 WGB.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BELPIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die haar krachtens of door andere wetten wordt verleend⁶.

4. Het Controleorgaan is ingevolge artikel 281, § 4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "*inzake douane en accijnzer*", zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

5. Het COC is tot slot ook belast, in het kader van de dataretentie wetgeving, op grond van artikel 126/3 §1, 8^e lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna afgekort 'WEC'), zoals gewijzigd door de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (*BS* van 8 augustus 2022), met de validatie van de statistieken met betrekking tot het aantal strafbare feiten en de bewaringstermijn voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone in het kader waarvan het al zijn bevoegdheden uitoefent die hem zijn toegekend bij titel 7 van de wet van 30 juli 2018. Het is daarnaast ook nog belast, in toepassing van artikel 42 § 3, 2de en 3de lid WPA met de controle van de vorderingen van de Cel Vermiste Personen van de federale politie tot opvraging van de gegevens met betrekking tot de elektronische communicatie betreffende de vermiste persoon.

II. Voorwerp van de aanvraag

6. De adviesaanvraag heeft betrekking op het ontwerp van koninklijk besluit "*betreffende de rechtstreekse toegang van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten tot de persoonsgegevens en de informatie van de Algemene Nationale Gegevensbank bedoeld in artikel 44/7 van de wet op het politieambt*" (hierna 'het ontwerp van koninklijk besluit').

7. Het ontwerp van koninklijk besluit geeft uitvoering aan artikel 44/11/12 WPA en materialiseert de toepassing van artikel 44/11/8*bis* WPA waarbij de politie en inlichtingen- en veiligheidsdiensten⁷ op basis van het principe van wederkerigheid (*need to share*) (relevante) gegevens mededelen voor de

⁶ Artikel 71 §1, derde lid *juncto* 236 § 3 WGB.

⁷ Dus zowel de Veiligheid van de Staat (VSSE) als de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid (de militaire inlichtingendienst of de ADIV).

uitvoering van hun respectievelijke wettelijke opdrachten. In dat verband zijn bij het ontwerp van Koninklijk besluit, naast het Verslag aan de Koning, twee ontwerpen van protocollen gevoegd waarin de praktische en functionele modaliteiten worden vastgelegd met betrekking tot de rechtstreekse toegang tot de ANG door de Veiligheid van de Staat , enerzijds, en de mededeling van gegevens van de Veiligheid van de Staat aan de geïntegreerde politie (GPI) anderzijds. Voor wat de ADIV (militaire inlichtingendienst) betreft is één en ander kennelijk (nog) niet aan de orde.

III. Bespreking en analyse van de aanvraag

A) Algemeen

8. Door de wet van 22 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen wat het politionele informatiebeheer betreft*" werd de toegang van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten tot de algemene nationale gegevensbank (ANG) verruimd van een systeem van rechtstreekse bevraging (HIT/NO HIT) tot een systeem van rechtstreekse toegang. Dit laatste betekent dat de mededeling van politionele gegevens aan de inlichtingen en veiligheidsdiensten bestaat in een geautomatiseerde verbinding tot de in de ANG vervatte gegevens (artikel 44/11/4 § 2 WPA).

9. Het tweede lid van artikel 44/11/8*bis* WPA voorziet dat de nadere regels met betrekking tot de mededeling aan de politie van de gegevens van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in een juridisch instrument (protocolakkoord) worden uitgewerkt waarvan de datum van de inwerkingtreding simultaan is aan die van de rechtstreekse toegang van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten tot de gegevens van de ANG.

10. Daarnaast bepaalt artikel 44/11/12 § 2 WPA de aspecten die in het ontwerp van Koninklijk besluit moeten geregeld worden en in het Verslag aan de Koning bij het ontwerp van Koninklijk besluit worden toegelicht.

11. Uit het voorgaande volgt dat beide protocollen - die enkel betrekking hebben op de Veiligheid van de Staat en niet op de militaire inlichtingendienst - pas in werking treden wanneer de rechtstreekse toegang tot de ANG is gerealiseerd en bijgevolg simultaan de mededeling van informatie van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten aan de politie wordt gerealiseerd. Dat zal evident alleen het geval zijn wanneer er daadwerkelijk sprake is van een effectieve en gelijkwaardige gegevensuitwisseling⁸, waarop hierna nader wordt ingegaan.

⁸ Advies betreffende "*het voorontwerp van wet betreffende het politionele informatiebeheer en tot wijziging van de wet op het politieambt en de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus*", randnummer 14.

12. Hoewel het ontwerp van koninklijk besluit duidelijk geldt voor zowel de Staatsveiligheid als ADIV hebben de twee protocollen⁹ zoals gezegd alleen betrekking op de VSSE en de Directie van de politionele informatie en de ICT-middelen van de federale politie (DRI). Het Controleorgaan gaat er dan ook vanuit dat er geen informatie-uitwisseling tussen de geïntegreerde politie en de ADIV zal plaatsvinden.

B) Concrete opmerkingen

13. Terwijl de inlichtingen- en veiligheidsdiensten rechtstreeks, *in casu* alleen de VSSE, toegang krijgen tot de ANG, rijst de vraag op welke wijze en in welke mate de toegang tot de gegevens voor de GPI bij de inlichtingen- en veiligheidsdiensten wordt gerealiseerd. Op deze vraag geeft het ontwerp van Koninklijk besluit geen precies antwoord. Indien zal moeten worden volstaan met de vage omschrijving die in de memorie van toelichting bij de wet van 22 mei 2019 wordt gegeven, lijkt er van volwaardige wederkerigheid weinig in huis te komen en is de hele oefening in hoofde van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten eerder een kwestie van eenrichtingsverkeer van de politie naar de inlichtingendiensten¹⁰: *"Dit betekent dat de inlichtingen en veiligheidsdiensten op eigen initiatief gegevens meedelen aan de Politie en dat ze tegelijkertijd een antwoord geven op de vragen om informatie van de Politie op de meest gepaste manier, weze het via een toegang of elke andere vorm van mededeling van gegevens, zoals aanbevolen in de artikelen 19 en 20 WIV"*. Het protocol inzake de 'reciprociteit' brengt evenmin helderheid en is zeer *high level* uitgewerkt, zonder concrete engagementen.

Er valt evenwel niet in te zien waarom het equivalent van de 'rechtstreekse toegang' tot de gegevens van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten ten behoeve van de GPI niet in het ontwerp van Koninklijk besluit zou kunnen worden geregeld. **De steller van het ontwerp van koninklijk besluit wordt dan ook verzocht het principe van wederkerigheid voor de politie én de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in het ontwerp van koninklijk besluit te regelen.**

14. Het voorgaande heeft ook een impact op de in de begeleidende brief, gericht aan de Voorzitter van het Vast Comité I en aan de Voorzitter van het Controleorgaan van 21.02.2023, van de adviesaanvrager vooropgestelde (nieuwe) opdracht voor het COC om een jaarlijks evaluatierapport over de informatie-uitwisseling door de politie en, *in casu*, de VSSE uit te brengen. De aanvrager stelt hieromtrent immers het volgende: *"Par ailleurs, je souhaiterais tant dans votre qualité de data protection authority spécifique que dans celle d'organe de contrôle en charge de l'évaluation de la*

⁹ Het betreft:

- Het ontwerp getiteld: « *Protocole entre la Sûreté de l'État et la Police Fédérale relatif aux modalités de l'accès direct de la Sûreté de l'État aux données à caractère personnel et informations de la Banque de données Nationale Générale* », hierna « protocol toegang ».
- Het ontwerp getiteld : « *Protocole Réciprocité VSSE – Police Intégrée : principes généraux* » met datum 17.02.2023, hierna « protocol reciprociteit »

¹⁰ Letterlijke weergave.

circulation des informations des services de police et des services de renseignement que chaque année, via votre rapport annuel, vous puissiez assurer la transparence sur l'accès des services de renseignement à la BNG d'une part et la communication des informations des services de renseignement à la police intégrée d'autre part »¹¹.

14.1. Ten eerste moet uiteraard worden benadrukt dat het Controleorgaan als onafhankelijke toezichthouder en dataproductie autoriteit volledig vrij en zelfstandig bepaalt waaromtrent het al dan niet onderzoek(en) voert en wat er al dan niet in zijn activiteitenverslag (of een ander rapport) wordt opgenomen (behoudens voor zover een wettelijke bepaling het COC tot één en ander zou verplichten). Het Controleorgaan kan uiteraard rekening houden met de vragen of wensen van een Regering of een bepaalde Minister, maar beslist uiteindelijk soeverein.

14.2. Ten tweede heeft één en ander rechtstreeks te maken met de capaciteit van het COC die reeds enkele jaren zwaar onder druk staat door enerzijds substantiële volume-effecten en anderzijds het toekennen van telkens nieuwe opdrachten, zonder dat daar een verhoging van zijn personele en financiële middelen tegenover staat. Het COC werkt nog steeds met hetzelfde beperkte kader van negen (9) VTE¹², zoals dat was voorzien in 2018 en toen ingeschat werd op grond van het werkvolume en de soorten dossiers van de toenmalige privacycommissie (thans GBA), in essentie de 100 tot 150 dossiers 'onrechtstreekse toegang'. Deze cijfers zijn actueel volkomen achterhaald om hogervermelde redenen en de diversiteit aan dossiers is exponentieel toegenomen. Sinds de meer dan anderhalf jaar geleden doorgevoerde evaluatie van de WGB¹³ (en o.a. titel 7 ervan dat het organiek kader van het COC vastlegt) werd door het COC reeds herhaaldelijk gewezen op de absolute noodzaak tot kaderuitbreiding en dienovereenkomstige verhoging van de financiële middelen, tot op heden, evenwel zonder succes. Het Controleorgaan kan zich dus op geen enkele wijze engageren tot effectieve controles en toezicht op de materie van de toegang(en) van de VSSE tot de ANG en de doorgifte van informatie vanuit de inlichtingendiensten naar de GPI, wat natuurlijk noodzakelijk is indien het COC echt "transparantie" desbetreffend zou willen of proberen verlenen zoals dat wordt gewenst door de steller van het ontwerp. Waar de GBA voor de begroting 2023 een zeer substantiële verhoging van de middelen heeft ontvangen die het toelaat om 25 FTE bijkomende aanwervingen te doen is dat voor het COC niet het geval. Het COC moet immers, in tegenstelling tot de GBA, eerst het in de WGB voorziene kader kunnen verhogen en heeft dus *ab initio* een wetswijziging nodig vooraleer het een verhoging van zijn dotatie kan vragen aan het parlement.

¹¹ "Verder zou ik, zowel in uw hoedanigheid van specifieke gegevensbeschermingsautoriteit als in die van toezichthoudende instantie die belast is met de evaluatie van de informatiestromen van politie- en inlichtingendiensten, wensen dat u jaarlijks, via uw jaarverslag, transparantie kunt waarborgen over enerzijds de toegang van de inlichtingendiensten tot de ANG en anderzijds de doorgifte van informatie van de inlichtingendiensten aan de geïntegreerde politie" (vrije vertaling).

¹² Voltijds Equivalenten.

¹³ Zie artikel 286 WGB.

14.3. Ten derde wordt, in dat verband de steller van het ontwerp sowieso ook verzocht in het ontwerp van Koninklijk besluit eveneens op te nemen dat de controle- en toezichtbevoegdheid van het COC op het informatiebeheer, *in casu* de ANG, onverkort van toepassing is en blijft, ook als derde diensten zoals de VSSE er toegang toe nemen. Er kan en mag immers geen discussie over bestaan dat het COC controleert wie, wanneer en op welke wettelijke basis gebruik maakt of heeft gemaakt van de ANG. Daarbij komt dat één van de aspecten die daarbij van belang is bij én van invloed is op de effectiviteit en kwaliteit van deze informatie-uitwisseling precies in verband staat met de wijze en de effectiviteit van de toegang van de politie tot de gegevens van de inlichtingendiensten.

Het COC moet met andere woorden een onbeperkt recht op toegang hebben tot de logbestanden van de verwerkingen uitgevoerd door de inlichtingendiensten in de ANG *sensu lato* (cf. infra), zodat het ontworpen artikel 6 in die zin dient te worden geamendeerd. Niet enkel het Vast Comité I, maar ook het COC dient derhalve, minstens in het laatste lid van het ontworpen artikel 6 te worden opgenomen. Dit moet het bijvoorbeeld mogelijk maken te controleren of in de praktijk en door de jaren heen, door een overmatig of veelvuldig gebruik, er de facto geen (beperkte) kopie van de ANG bij de VSSE wordt gemaakt of tot stand is gekomen, wat evident niet aanvaardbaar zou zijn.

15. Daarnaast is er onduidelijkheid over de draagwijdte van de toegang tot de ANG door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Artikel 44/11/8 *bis* WPA verstrekt weliswaar de wettelijke basis voor de rechtstreekse toegang tot de ANG, maar zegt niets over de draagwijdte of omvang van deze toegang. Welnu, artikel 44/7 WPA bepaalt de doeleinden voor het gebruik van de ANG door de politiediensten. Zo kan de politie de ANG onder meer gebruiken voor het coördineren en het kruisen van politionele persoonsgegevens (artikel 44/7, 4° WPA) die ingevolge de ministeriële richtlijnen zoals bepaald in art 44/4 §§ 4 en 6 WPA inzake koppelingen en correlaties nog verder kunnen geëxploiteerd worden en verregaande analyse mogelijk maken door gebruik te maken van toepassingen zoals Questis¹⁴, FPO¹⁵ en de Dienst Parametrische Bevragingen¹⁶ van de DRI. Op die manier kan de politie nieuwe informatie of *intelligence* creëren die relevant is voor de uitvoering van zijn politionele opdrachten. Dit vraagt niet alleen een doorgedreven kennis van de werking van de ANG, maar is gekoppeld aan toegangs- en gebruikersrechten die uiteraard alleen in verband kunnen staan met politionele opdrachten.

16. Artikelen 44/2 en 44/7 WPA hebben het bovendien over de ANG als één enkele politionele gegevensbank. Evenwel hebben de verwerkingsverantwoordelijken ervoor gekozen om dit wettelijk ANG concept in de praktijk te materialiseren middels drie 'containers' of 'silo's': de ANG Gerechtelijk,

¹⁴ De toepassing QUESTIS (Questioning and Inquiry System - Systeem voor bevraging en opzoeking) laat toe om een deel van de ANG te bevragen door eender welke beschikbare criteria te combineren.

¹⁵ ANG – FPO (Federale Parametrische Opzoeking) laat toe om personen of vervoermiddelen in de ANG op te zoeken op basis van criteria gekozen uit een voorgedefinieerde lijst.

¹⁶ Complexe parametrische vragen op de ANG die niet via FPO of Questis kunnen worden gesteld.

de ANG Bestuurlijk en de ANG Verkeer. De container ANG Gerechtelijk kent bovendien twee profielen: een basisprofiel dat toegang geeft tot de concrete feiten, gevat middels processen-verbaal, en een profiel "gevorderde exploitatie" dat toegang geeft tot de niet-concrete feiten met name de informatierapporten en de onderzoeksgegevens van zowel lopende als afgesloten onderzoeken. Dit laatste profiel bevat dan weer de mogelijkheid om informatie deels te verbergen, gekoppeld aan communicatiemechanismes om het raadplegen van deze informatie (intern de GPI) kenbaar te maken aan de functioneel (operationeel) verwerkingsverantwoordelijke van deze verborgen informatie. Artikel 44/5 WPA identificeert dan weer de categorieën van persoonsgegevens. Inzonderheid voor de §§ 3 en 4 stelt zich de vraag of ook de persoonsgegevens met betrekking tot de getuigen, de slachtoffers, de burgerlijke partijen en de burgerlijk aansprakelijke partijen behoren tot de beoogde verwerkingen (raadplegingen) door de inlichtingendiensten- en veiligheidsdiensten. Noch het ontwerp van Koninklijk besluit, noch het Verslag aan de Koning, noch het protocol creëren hier enige duidelijkheid over. Is het bijvoorbeeld werkelijk de bedoeling dat de VSSE ook toegang krijgt tot de biometrische en genetische gegevens?

Het recht van rechtstreekse toegang creëert voor alle duidelijkheid geen onbegrensd gebruik van al de functionaliteiten van (al) de ANG (containers). Het komt de steller van het ontwerp toe hierin duidelijke regels en grenzen te stellen. In essentie kunnen de rechten van een inlichtingendienst niet verder gaan dan een louter leesrecht zonder gebruik van voormelde exploitatietools (zie ook volgende randnummer), waarbij zich de vraag bijkomend stelt of het profiel gevorderde exploitatie moet toegekend worden en zo ja, aan wie binnen de inlichtingendiensten (noodzakelijkheid en proportionaliteit)

17. Het ontwerp van Koninklijk besluit en het Verslag aan de Koning gebruiken meermaals het woord 'raadplegen' van de ANG. In lijn met de voorgaande opmerking lijkt het ontwerp van Koninklijk besluit de rechtstreekse toegang inderdaad te willen beperken tot het raadplegen (wat een verwerking is) aangezien ook op pagina 2 van het Verslag aan de Koning wordt gesteld: "*Er is in dit ontwerp geen sprake van om hen (de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, n.v.h. COC) rechtstreeks rechten toe te kennen inzake wijziging, creatie of wissing van gegevens van de ANG*". De draagwijdte van de rechtstreekse toegang lijkt zich dus terecht te beperken tot leesrechten. Zoals hierboven reeds wordt gesteld is het COC voor alle duidelijkheid van oordeel dat de toegang tot de ANG door inlichtingen- en de inlichtingendiensten niet zo ver kan gaan dat ze ook query's en andere hypothetische, voorspellende, tactische en informatie-genererende verwerkingen in de ANG kunnen uitvoeren, en dus geen gebruik kunnen maken van deze *tools* of functionaliteiten. Indien dat wel de bedoeling van de steller van het ontwerp van koninklijk besluit zou zijn of de bedoeling zou zijn dit niet uitdrukkelijk uit te sluiten, dan rijzen daarbij *ipso facto* vragen naar de wettigheid van het gebruik van de ANG door een niet-politiedienst. In dit verband spreekt het ontwerp van protocol toegang trouwens over "*toutes*

*les requêtes d'information*¹⁷ in de ANG die door de agenten van de VSSE zullen kunnen gedaan worden, wat dan weer minstens impliciet de indruk geeft dat het wel degelijk de bedoeling is van voormelde tools of functionaliteiten gebruik te maken laten maken door de agenten van de VSSE ...

Hoewel de inlichtingen- en veiligheidsdiensten de gegevens van de ANG voor hun doeleinden kunnen raadplegen (lezen) en aanwenden, creëert een rechtstreekse toegang op zichzelf geen bevoegdheid om gebruik te kunnen maken van alle functionaliteiten in deze gegevensbank. Immers, zoals in de memorie van toelichting bij de wet van 22 mei 2019 wordt gesteld¹⁸, betreft de toegang tot de ANG door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten een 'verdere' verwerking. Welnu dit betreft een verwerking voor een 'ander' doeleinde dan in artikel 44/7 WPA is vastgelegd, met name bestuurlijke en gerechtelijke politie. **Het creëren van *nieuwe* informatie middels het coördineren en kruisen van (initiële) politiegegevens in de ANG door een andere overheidsdienst dan een politiedienst vereist dan ook een uitdrukkelijke en specifieke wettelijke basis.** In het licht van wat hiervoor wordt opgemerkt, behoeft het geen verder betoog dat deze verdere verwerking niet kan 'verondersteld' worden en bijgevolg *de lege lata* niet zonder meer deel kan uitmaken van een rechtstreekse toegang. **Het komt de steller van het ontwerp zoals gezegd dan ook toe hierin duidelijke regels en grenzen te stellen.**

18. Tot slot stelt het COC zich de vraag hoe de inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen verifiëren of de politionele gegevens die worden gebruikt (nog) juist, volledig actueel zijn. Conform artikel 32 § 2 WGB mogen persoonsgegevens die niet (langer) aan deze voorwaarden voldoen, niet doorgezonden of beschikbaar worden gesteld. Welnu, niet zelden blijkt in de praktijk dat bepaalde in de ANG geregistreerde gegevens (reeds lang) (hadden) moeten aangepast of gewist worden, onder meer, omdat de persoonsgegevens *überhaupt* en *ab initio* niet in de ANG hadden mogen geregistreerd worden, omdat het Openbaar Ministerie beslist (heeft) dat er geen sprake is van een strafbaar feit, omdat de betrokkene buiten vervolging werd gesteld of werd vrijgesproken (waarbij abstractie wordt gemaakt van vrijspraak op basis van procedurefouten), enz. ... Het COC verwijst hieromtrent bijvoorbeeld naar zijn diverse activiteitenverslagen betreffende de behandelde dossiers 'onrechtstreekse toegang' waarin een inhoudelijke beoordeling gebeurde door het COC en een gehele of gedeeltelijke archivering/wissing van de politionele registraties in de ANG het resultaat was. De politie heeft de verantwoordelijkheid om dergelijke archivering of wissing aan de ontvanger te melden. Maar in dat geval moet de politie minstens weten welke gegevens precies door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten geconsulteerd werden. Ook voor deze problematiek heeft het ontwerp van Koninklijk besluit geen enkele aandacht. **Het komt de steller van het ontwerp toe ook hierin duidelijke regels te stellen.**

¹⁷ Protocol Toegang, punt 5.2.1.4

¹⁸ Parl. St. Kamer 2018-2019, DOC 54 3697/001, *in fine*.

OM DEZE REDENEN

Het Controleorgaan op de Politionele Informatie,

verzoekt de aanvrager rekening te houden met de hogervermelde opmerkingen.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de Politionele Informatie op 25 april 2023.

Voor het Controleorgaan,
De Voorzitter a.i.,
Frank SCHUERMANS (GET)